

Cuprins

ABREVIERI.....	5
TITLUL I. NOTIUNI PRELIMINARE	7
CAPITOLUL I. ELEMENTE DE FORMARE SI DEZVOLTARE A DREPTULUI MUNCII	7
CAPITOLUL II. DEFINITIA SI OBIECTUL DREPTULUI MUNCII.....	15
1. Munca dependentă (subordonată)	16
2. Munca independentă	17
3. Diverse forme de raporturi juridice de muncă.....	18
3.1. Raporturile de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici	18
3.2. Raporturile de muncă ale membrilor cooperatori	19
3.3. Raporturile de muncă ale magistraților	20
3.4. Raporturile de muncă ale militarilor	21
3.5. Raporturile de muncă ale demnitarilor	21
3.6. Raporturile de muncă ale preoților	21
CAPITOLUL III. IZVOARELE DREPTULUI MUNCII	22
1. Izvoare interne	22
2. Izvoare internaționale	24
CAPITOLUL IV. PRINCIPIILE DREPTULUI MUNCII	26
1. Definirea noțiunii	26
2. Prinzipiul libertății muncii și neîngrădirii dreptului la muncă	26
3. Nediscriminarea în raporturile de muncă	27
4. Negocierea colectivă și individuală	28
5. Dreptul la liberă asociere	28
6. Prinzipiul respectării bunei-credințe	29
7. Prinzipiul protecției salariaților	29
8. Prinzipiul garantării dreptului la grevă	30
TITLUL II. DREPTUL INDIVIDUAL AL MUNCII	31
CAPITOLUL I. CONTRACTUL INDIVIDUAL AL MUNCII. DEFINIȚIE. TRĂSĂTURI	31
<i>I. PRELIMINARII</i>	31
1. Definiția contractului individual de muncă	31
2. Elemente definitorii ale contractului individual de muncă	32
2.1. Prestarea muncii	32
2.2. Plata muncii	33

2.3. Subordonarea salariatului față de angajatorul său.....	33
2.4. Elementul temporal	33
3. Trăsăturile contractului individual de muncă	33
3.1. Respectarea principiului libertății de voință	33
3.2. Contractul individual de muncă este un contract bilateral	34
3.3. Contractul individual de muncă este un contract sinalagmatic	34
3.4. Contractul individual de muncă este un act juridic oneros	34
3.5. Contractul individual de muncă este un contract comutativ	34
3.6. Contractul individual de muncă este un contract cu executare succesivă	34
3.7. Contractul individual de muncă este un contract numit.....	35
3.8. Contractul individual de muncă este un contract formal (solemn)	35
3.9. Contractul individual de muncă este un contract intuitu personae	35
3.10. Contractul individual de muncă nu poate fi afectat de o condiție suspensivă.....	35
3.11. Contractul individual de muncă poate fi afectat de un termen extinctiv.....	35
3.12. Contractul individual de muncă este un contract în care angajatul se află în raport de subordonare	36
CAPITOLUL II. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	37
<i>A. CONDIȚII GENERALE ȘI COMUNE DE VALIDITATE</i>	<i>37</i>
1. Capacitatea juridică	37
1.1. Capacitatea juridică a persoanei fizice care se angajează	37
1.1.1. Incompatibilități	39
1.2. Capacitatea juridică a angajatorului	41
1.2.1. Capacitatea juridică a angajatorului persoană fizică	42
1.2.2. Capacitatea juridică a angajatorului persoană juridică	43
2. Consimțământul	44
3. Obiectul	46
4. Cauza	46
<i>B. CONDIȚII SPECIFICE DE VALIDITATE</i>	<i>47</i>
1. Examenul medical	47
2. Avize, autorizări, atestări	49
3. Studii	50
4. Vechimea în muncă	50
5. Repartizarea în muncă	51
6. Stagiul	51
7. Obligația de informare	51
8. Verificarea aptitudinilor și cunoștințelor profesionale	54
8.1. Concursul sau examenul	56
8.2. Interviu.....	58
8.3. Proba practică	59
8.4. Perioada de probă.....	59
9. Forma contractului individual de muncă	64
10. Registrul general de evidență a salariaților	66
11. Cumulul de funcții.....	67

CAPITOLUL III. CONȚINUTUL CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	71
1. Clauze obligatorii	71
1.1. Obiectul contractului individual de muncă	72
1.2 Durata contractului individual de muncă	72
1.3 Locul muncii	72
1.4. Felul muncii	75
1.5. Condițiile de muncă	77
1.6. Timpul de muncă și timpul de odihnă	78
1.7. Salariul	78
2. Clauze facultative	78
2.1.Clausa cu privire la formarea profesională	79
2.2. Clauza de neconcurență	80
2.3. Clauza de confidențialitate	90
2.4. Clauza de mobilitate	92
2.5. Clauza de conștiință	93
2.6. Clauza de risc	95
2.7. Clauza de restricție a timpului liber	95
2.8. Clauza de punere la dispoziție a unor bunuri ale unității	96
2.9. Clauza de indemnizație în caz de concediere	96
CAPITOLUL IV. MODIFICAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	97
1. Clasificarea cazurilor de modificare a contractului individual de muncă	98
2. Delegarea	99
2.1. Trăsăturile caracteristice delegării	99
2.2. Efectele juridice ale delegării	100
3. Detașarea	100
3.1 Trăsăturile caracteristice detașării	100
3.2 Efectele juridice ale detașării	102
4. Detașarea lucrătorilor în cazul prestării de servicii la nivel transnațional	102
5. Trecerea într-o altă muncă	104
6. Trecerea definitivă în altă muncă	107
6.1. Promovarea	107
6.2. Transferul	107
CAPITOLUL V. SUSPENDAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	109
1. Notiune	109
2. Suspendarea de drept	110
2.1. Concediul de maternitate [art. 50, lit. a)]	111
2.2. Concediul pentru incapacitate temporară de muncă [art. 50 lit. b)]	111
2.3. Carantina [art. 50 lit. c)]	113
2.4. Exercitarea unei funcții în cadrul unei autorități executive, legislative ori judecătorești [art. 50 lit. d)]	113
2.5. Îndeplinirea unei funcții de conducere salarizată în sindicat [art. 50 lit. e)]	113

2.6. Forța majoră [art. 50 lit. f)]	113
2.7. Areṣtarea preventivă a salariatului [art. 50 lit. g)]	114
2.8. Expirarea valabilității avizelor, autorizațiilor și atestărilor [art. 50 lit. h)]	114
2.9. Alte cazuri expres prevăzute de lege [art. 50 lit. i)]	115
3. Suspendarea din inițiativa salariatului.....	115
3.1. Concediul pentru creșterea copilului în vîrstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vîrstei de 3 an [art. 51 lit. a)].....	115
3.2. Concediul pentru îngrijirea copilului bolnav [art. 51 lit. b)].....	116
3.3. Concediul paternal [art. 51 lit. c)]	116
3.4. Concediul pentru formarea profesională [art. 51 lit. d)]	116
3.5. Exercitarea unor funcții elective în organisme profesionale [art. 51 lit. e)]	117
3.6. Participarea la grevă [art. 51 lit. f)]	117
3.7. Absențele nemotivate [art. 51 alin. (2)]	117
4. Suspendarea din inițiativa angajatorului	117
4.1. Pe durata cercetării disciplinare prealabile [art. 52 lit. a)]	118
4.2. Suspendarea determinată de formularea unei plângereri penale [art. 52 lit. b)].....	118
4.3. În cazul intreruperii sau reducerii temporare a activității [art. 52 lit. c)]	120
4.4. Pe durata deținutării [art. 52 lit. d)]	121
4.5. Pe durata suspendării avizelor, autorizațiilor sau atestărilor [art. 52 lit. e)].....	121
5. Suspendarea prin acordul părților	121
CAPITOLUL VI. ÎNCETAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	123
1. Încetarea de drept a contractului individual de muncă.....	124
2. Încetarea contractului individual de muncă prin acordul părților	128
3. Concedierea.....	129
3.1. Concedierea pentru motive disciplinare.....	130
3.1.1. Constatarea abaterii disciplinare.....	133
3.1.2. Cercetarea disciplinară	134
3.1.3 Convocarea salariatului	135
3.1.4. Emiterea deciziei de concediere	137
3.1.5. Comunicarea deciziei de concediere	138
3.2. Concedierea salariatului arestat preventiv mai mult de 30 de zile	138
3.3. Concedierea pentru inaptitudine	140
3.4. Concedierea pentru necorespondere profesională.....	142
3.5. Concedierea pentru motive ce nu țin de persoana salariatului.....	144
3.5.1. Luarea deciziei de reducere a posturilor.....	145
3.5.2 Identificarea posturilor desființate.....	145
3.5.3 Identificarea salariaților ce urmează a fi concediați	145
3.5.4. Preavizarea concedierii.....	146
3.5.5. Emiterea deciziei de concediere	146
3.6. Concedierea colectivă	146
3.6.1. Procedura concedierii colective	148
3.7. Interdicții privind concedierea	151
3.8. Revocarea deciziei de concediere	153
3.9. Reintegrarea în muncă	155

4. Demisia	159
5. Nulitatea contractului individual de muncă.....	161
CAPITOLUL VII. ALTE FORME CONTRACTUALE DE MUNCĂ	163
1. Contractul individual de muncă pe durată determinată.....	163
1.1. Izvoare interne și internaționale.....	163
1.2. Cazuri de încheiere a contractului individual de muncă pe durată determinată	164
1.3. Forma contractului individual de muncă pe durată determinată.....	168
1.4. Durata contractului individual de muncă pe durată determinată	168
1.5. Egalitatea de tratament.....	170
1.6. Încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată.....	172
2. Contractul individual de muncă cu timp parțial	172
2.1. Izvoare interne și internaționale.....	173
2.2. Precizări terminologice	173
2.3. Încheierea contractului individual de muncă cu timp parțial	174
2.4. Conținutul contractului individual de muncă cu timp parțial	174
2.5. Drepturile salariatului angajat cu fracțiune de normă	175
2.6. Trecerea salariatului de la normă întreagă la fracțiune de normă și invers.....	176
3. Munca la domiciliu	177
3.1. Izvoare interne și internaționale.....	177
3.2. Conceptul de muncă la domiciliu	177
3.3. Condiții specifice pentru validitatea contractului de muncă la domiciliu.....	178
3.3.1. Forma scrisă a contractului de muncă la domiciliu	178
3.3.2. Precizarea expresă a locului de muncă	179
3.3.3. Programul de lucru al salariatului cu munca la domiciliu	179
3.3.4. Controlul exercitat de angajator	180
3.3.5. Asigurarea de către angajator a transportului	180
3.3.6. Egalitatea de tratament	181
4. Telemunca	182
5. Contractul individual de muncă prin agent de muncă temporară.....	185
5.1. Izvoare interne și internaționale	185
5.2. Definiții din dreptul intern și dreptul comunitar	185
5.3. Încheierea contractului de muncă temporară.....	188
5.3.1. Agentul de muncă temporară.....	188
5.3.2. Salariatul temporar	189
5.3.3. Utilizatorul	191
5.3.4. Forma, conținutul și durata contractului de muncă temporară	193
5.4. Contractul de punere la dispoziție.....	195
5.4.1. Natura juridică și trăsăturile contractului de punere la dispoziție	195
6. Contractul de ucenicie la locul de muncă.....	196
6.1. Reglementări interne și internaționale	197
6.2. Definirea contractului de ucenicie și trăsăturile sale specifice	198
6.3. Încheierea contractului de ucenicie	199
6.3.1. Părțile contractului de ucenicie.....	199
6.3.2. Forma contractului de ucenicie.....	201

6.3.3. Durata contractului de ucenicie	202
6.3.4. Calificările pentru care se organizează ucenicia.....	202
6.3.5. Conținutul contractului de ucenicie	203
6.3.6. Susținerea financiară a uceniciei la locul de muncă	205
6.4. Încetarea contractului de ucenicie la locul de muncă	206
CAPITOLUL VIII. TEMPOR DE MUNCĂ ȘI TEMPOR DE ODIHNA.....	207
<i>A. TEMPOR DE MUNCĂ.....</i>	207
1. Izvoare interne și internaționale	207
2. Noțiunea de timp de muncă.....	208
3. Durata timpului de muncă	209
4. Durata redusă a timpului de muncă.....	212
5. Munca de noapte	214
6. Munca suplimentară	216
7. Norma de muncă	219
8. Programul de lucru	220
<i>B. TEMPOR DE ODIHNA.....</i>	221
1. Pauza de masă	222
2. Repausul zilnic	222
3. Repausul săptămânal	222
4. Sărbătorile legale.....	223
CAPITOLUL IX. CONCEDEIILE.....	224
1. Concediul de odihnă	224
1.1. Concediul de odihnă de bază	225
1.2. Concediul de odihnă suplimentar.....	228
1.3. Indemnizația pentru concediul de odihnă	229
1.4. Întreruperea concediului de odihnă.....	231
1.5. Compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat	232
2. Zile libere plătite	232
3. Concediile fără plată	234
3.1. Concediul fără plată pentru rezolvarea unor situații personale.....	234
3.2. Concediul fără plată pentru creșterea copilului.....	235
3.3. Alte tipuri de concedii fără plată prevăzute în contractele colective de muncă	235
3.4. Concediul de formare profesională fără plată	236
4. Concediul de formare profesională plătit	236
5. Concediul de maternitate	237
6. Concediul de risc maternal	239
7. Concediul pentru creșterea/îngrijirea copilului	241
7.1. Concediul pentru creșterea copilului	241
7.2. Concediul pentru îngrijirea copilului bolnav	244
8. Concediul paternal	245
9. Concediul medical.....	246
10. Concediul pentru carantină.....	249

CAPITOLUL X. SALARIZAREA	251
1. Principiile salarizării	252
1.1. Principii comune sectorului public și privat	252
1.2. Principii specifice sectorului public	253
1.3. Principii specifice sectorului privat	253
2. Elementele componente ale salariului	253
2.1. Salariul de bază	253
2.2. Indemnizațiile	254
2.3. Sporurile	254
2.4. Adaosurile	254
3. Formele de salarizare	254
4. Categorii de salarii	255
4.1. Salariul nominal	255
4.2. Salariul real	255
4.3. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată	256
5. Plata salariilor	256
6. Fondul de garantare pentru plata creațelor salariale	257
 CAPITOLUL XI. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ	258
1. Obligațiile angajatorului	259
2. Obligațiile lucrătorilor	260
3. Instruirea lucrătorilor	261
4. Accidentalul de muncă	261
5. Boala profesională	263
6. Comitetul de securitate și sănătate în muncă	264
7. Răspunderea juridică	265
 CAPITOLUL XII. ELEMENTE ALE RĂSPUNDERII JURIDICE	267
<i>A. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ</i>	267
1. Abaterea disciplinară	268
1.1. Obiectul abaterii disciplinare	269
1.2. Latura obiectivă	269
1.3. Subiectul abaterii disciplinare	271
1.4. Latura subiectivă	271
2. Cauze de nerăspundere disciplinară	272
3. Sancțiunile disciplinare	272
3.1. Sancțiunile disciplinare generale	273
3.2. Regimuri disciplinare speciale	273
4. Procedura disciplinară	274
4.1. Organele competente să aplice sancțiuni disciplinare	275
4.2. Cercetarea disciplinară	275
4.3. Individualizarea sancțiunii	275
4.4. Termenele de aplicare a sancțiunii disciplinare	276
4.5. Decizia de sancționare disciplinară	276

4.6. Comunicarea deciziei de concediere	277
4.7. Contestarea sanctiunii	277
4.8. Radiera disciplinară.....	280
<i>B. RĂSPUNDEREA PATRIMONIALĂ</i>	281
1. Răspunderea patrimonială a angajatorului față de salariații săi	282
2. Răspunderea patrimonială a salariaților față de angajator.....	283
2.1. Calitatea de salariat a autorului pagubei în raport cu angajatorul păgubit.....	283
2.2. Fapta ilicită a salariatului să fie în legătură cu munca sa	284
2.3. Existența unui prejudiciu	284
2.4. Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu.	285
2.5. Vinovăția.....	285
3. Cauze exoneratoare de răspundere patrimonială.....	285
4. Obligația de restituire	286
5. Procedura de recuperare a prejudiciilor suferite.....	287
6. Forme specifice ale răspunderii patrimoniale	288
6.1. Răspunderea conjunctă	288
6.2. Răspunderea subsidiară.....	289
6.3. Răspunderea solidară	290
CAPITOLUL XIII. JURISDIȚIA MUNCII	291
1. Sediul materiei	291
2. Prințipiile jurisdicției muncii	292
3. Conflictele de muncă.....	293
4. Părțile în conflictelor de muncă	295
4.1. Părțile conflictului individual de muncă	295
4.2. Părțile conflictului colectiv de muncă.....	295
5. Soluționarea conflictelor individuale de muncă.....	296
5.1. Competența instanțelor judecătorești	296
5.1.1. Competența materială	296
5.1.2. Competența teritorială	297
5.2. Compunerea instanței	298
5.3. Termene de sesizare a instanței.....	299
5.4. Procedura în fața primei instanțe	300
5.4.1. Hotărârile instanței de fond	302
5.5. Căi de atac	302
5.5.1. Căile ordinare de atac	302
5.5.2. Căi extraordinare de atac	303
6. Executarea hotărârilor judecătorești	303
7. Căi alternative de soluționare a conflictelor individuale de muncă	304
7.1. Soluționarea pe cale amiabilă a conflictului individual de muncă.....	304
7.2. Medierea	305

TITLUL III. DREPTUL COLECTIV AL MUNCII	307
CAPITOLUL I. DIALOGUL SOCIAL.....	307
1. Sindicalele	308
1.1. Definiții. Trăsături	308
1.2. Persoane care se pot sindicaliza.....	309
1.3. Persoane care nu se pot sindicaliza	310
1.4. Constituirea și funcționarea sindicatelor.....	310
1.4.1. Dobândirea personalității juridice a sindicatului	311
1.4.2. Dobândirea personalității juridice a fedațiilor, confederațiilor sindicale și a uniunilor sindicale teritoriale	312
1.5. Atribuțiile sindicatelor	313
1.6. Reprezentativitatea sindicatelor	314
1.7. Reorganizarea și dizolvarea sindicatelor	315
1.8. Protecția și garantarea libertății sindicale	315
1.9. Reprezentanții salariaților	316
2. Comitetul european de întreprindere	318
3. Patronatul	319
3.1. Dobândirea personalității juridice	321
3.2. Reprezentativitatea organizațiilor patronale	322
3.3. Dizolvarea organizațiilor patronale	322
CAPITOLUL II. CONTRACTELE COLECTIVE DE MUNCĂ	323
1. Considerații generale.....	323
2. Definiții ale contractului colectiv de muncă	324
3. Natura juridică.....	324
4. Tipuri de contracte colective de muncă.....	325
5. Încheierea contractelor colective de muncă	326
5.1. Părțile contractului colectiv de muncă și reprezentarea acestora	326
5.2. Negocierea contractelor colective de muncă	328
5.3. Durata contractelor colective de muncă	329
5.4. Forma și înregistrarea contractelor colective de muncă	330
6. Efectele contractelor colective de muncă	330
7. Executarea contractelor colective de muncă	331
8. Modificarea contractelor colective de muncă	331
9. Suspendarea contractelor colective de muncă	332
10. Încetarea contractelor colective de muncă	333
11. Acordurile colective	334
CAPITOLUL III. CONFLICTELE COLECTIVE DE MUNCĂ	335
1. Considerații introductive	335
2. Notiunea de conflict colectiv de muncă. Situații de declanșare	336
3. Soluționarea conflictelor colective de muncă	338
3.1. Părțile conflictului colectiv de muncă	338
3.2. Sesizarea și înregistrarea conflictului colectiv de muncă	338
3.3. Concilierea	339

3.4. Medierea și arbitrajul	340
4. Greva	341
4.1. Repere istorice generale	341
4.2. Apariția și reglementarea grevelor în România	343
4.3. Noțiuni generale despre libertatea grevei și dreptul la grevă	344
4.4. Exercitarea dreptului la grevă în România	348
4.4.1. Interdicții și limitări ale exercitării dreptului la grevă	350
4.5. Desfășurarea grevei	350
4.6. Încetarea grevei	352
4.7. Răspunderea juridică	353
4.8. Tipologia grevelor	354
4.9. Grevele reglementate de legea română	355
5. Lock-out	363